

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **1) Ing. P. K., 2) G. K.**, zastoupeni Mgr. Vítězslavem Dohnalem, advokátem, se sídlem Klokotská 103/13, Tábor, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) EG. D., s. r. o.**, se sídlem Lidická 1873/36, Brno, **II) M. Z.**, zastoupena: Mgr. Ludvíkem Novotným, LL. M., advokátem, se sídlem Václavské náměstí 76, Letohrad, **III) Bc. P. K.**, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 24. 4. 2025, č. j. 65 A 107/2024-100, o návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobci 1. **se ukládá** zaplatit **ve lhůtě tří dnů** od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.
- III. Žalobkyni 2. **se ukládá** zaplatit **ve lhůtě tří dnů** od doručení tohoto usnesení soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností brojí žalobci (dále jen „stěžovatelé“) proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), který zamítl jejich žalobu a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2024, č. j. KUOK 135694/2024. Tím zamítl žalovaný odvolání stěžovatelů a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Olomouc (dále „stavební úřad“), který nařídil stěžovatelům rozhodnutím ze dne 15. 8. 2023, č. j. SMOL/238476/2023/OS/PS/Mie, podle § 129 odst. 5 ve spojení s § 129 odst. 1 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), odstranit změnu dokončené stavby haly bez č. p./č. e., která je součástí pozemku parc. č. st. Xa, v podobě přístavby skladu provedené na pozemku parc. č. st. Xb, vše v k. ú. D. (dále jen „stavba“).

[2] Stěžovatelé společně s podáním kasační stížnosti požádali dne 16. 6. 2025 o přiznání odkladného účinku. Krajský soud rovněž rozhodoval o přiznání odkladného účinku, který

usnesením ze dne 29. 1. 2025, č. j. 65 A 107/2024-34 stěžovatelům přiznal a pozastavil tak účinky rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu.

[3] Stěžovatelé v návrhu na přiznání odkladného účinku prvně shrnuli dosavadní průběh řízení. Odkázali také na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž představuje odstranění stavby citelný zásah do práv stavebníka, neboť může vést k nevratnému porušení jeho práv, jež by nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím ve prospěch stěžovatele – takové rozhodnutí by pak mělo pouze akademický význam a neposkytovalo by reálnou ochranu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2015, č. j. 6 As 230/2015–17, ze dne 15. 6. 2016, č. j. 6 As 107/2016–40 či ze dne 12. 1. 2017, č. j. 2 As 333/2016-52). V případě stěžovatelů již bylo odstranění stavby nařízeno a reálně hrozí jeho provedení, což by mohlo způsobit stěžovatelům závažnou a obtížně nahraditelnou újmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2016, č. j. 6 As 129/2016-19 či ze dne 10. 11. 2010, č. j. 1 As 96/2010-121). Pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek a ke zbourání stavby by došlo, nebylo by již možné obnovit předchozí stav jinak než opětovnou výstavbou, která by s sebou nesla značné finanční i časové náklady.

[4] Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že případný výkon napadeného rozhodnutí by pro ně znamenal újmu výrazně převyšující jakýkoli zásah do práv jiných osob. Stěžovatelům nejsou známy žádné osoby, kterých by se existence stavby bezprostředně dotýkala nebo které by jejím odstraněním měly získat jakoukoli výhodu. Stěžovatelé dále poukazují na skutečnost, že stavba byla realizována na základě společného souhlasu vydaném Magistrátem města Prostějova, stavební úřad Magistrátu města Prostějova (dále „stavební úřad“) ze dne 2. 5. 2018, č. j. PVMU 65311/2018 61, sp. zn. SÚ/729/2018-Ing.K., který byl teprve následně v návaznosti na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2018, č. j. 29 A 88/2018-47, zrušen usnesením stavebního úřadu ze dne 14. 2. 2019, sp. zn. SÚ/243/2019-Ing.K., č. j. PVMU 20611/2019 61. Stavba byla užívána na podkladě kolaudačního souhlasu vydaného stavebním úřadem ze dne 14. 11. 2018, č. j. PVMU 149137/2018 61, sp. zn. SÚ/1736/2018-Ing.K.. Hlavní stavba pro výrobu a skladování na pozemku p. č. st. Xa v k. ú. D. o zastavěné ploše 446 m² navíc zůstane zachována, a charakter celého areálu tak nebude odstraněním části stavby nijak zásadně dotčen. Stěžovatelé se rovněž domnívají, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, jelikož přístavba byla realizována na základě rozhodnutí stavebního úřadu a je užívána na podkladě kolaudačního souhlasu.

[5] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že stavba narušuje charakter okolní zástavby, čímž snižuje celkovou kvalitu bydlení v oblasti. Konkrétně to znamená, že plochy určené pro bydlení mají být vymezeny v kvalitním prostředí tak, aby umožňovaly nerušený a bezpečný pobyt a každodenní rekreaci a relaxaci obyvatel. Zástavba obytného vnitrobloku stěžovatelů výraznou měrou negativně omezila jejich rekreační charakter a zeleň. Zeleň má mimo jiné výrazný vliv na mikroklima a kvalitu a pohodu bydlení (prašnost, stín, vlhkost, relaxace). Žalovaný konstatuje, že každý by měl svou měrou zeleně přispět k optimálnímu bydlení a nikoli čerpat ze zeleně na sousedních pozemcích. Dle žalovaného zástava a zpevněné plochy ve vnitrobloku na pozemku stěžovatelů tak negativně ovlivňují sousední pozemky. Dále namítá, že by pro přiznání odkladného účinku mělo reálně hrozit vykonání rozhodnutí, čímž by stěžovatelům mohla

pokračování

být způsobena bezprostřední a nenahraditelná újma. To by nastalo v případě, že by byla vydána exekuční výzva, což není případ stěžovatelů.

[6] Osoby zúčastněné na řízení I) a III) se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřily.

[7] Osoba zúčastněná na řízení II) (dále jen „OZNŘ II“) ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku konstatuje, že zrušení správních rozhodnutí v případě důvodnosti kasační stížnosti by nemělo důsledek, že by stavba byla legalizována. To, že by stavba byla nakonec povolena považuje OZNŘ II za nepravděpodobné zejména z důvodu, že stavba je v rozporu s územně plánovací dokumentací. Dále uvádí, že je ve veřejném zájmu, aby odstranění těchto nelegálních staveb nebylo oddalováno. Tím spíše, že stěžovatelé (resp. společnost KENTAUR Saddlery s.r.o., jejímiž jednatelem stěžovatelé jsou) tuto přístavbu stále využívá k výrobě, čímž zatěžuje své okolí hlukem řezacího stroje. Namítá, že i pokud by stěžovatelům vznikla újma na jejich majetkových poměrech, tak by se vzhledem k jejich celkovým majetkovým poměrům nejednalo o újmu významnou. Dále je dle OZNŘ II patrné, že přiznáním odkladného účinku by se pouze zbrzdily přípravné kroky (podání exekučního návrhu, pověření soudního exekutora, výzva k dobrovolnému splnění vymáhané povinnosti atd.), které samy o sobě trvají několik měsíců, ale k reálnému odstranění staveb, a tedy ke vzniku škody stěžovatelům před rozhodnutím o kasační stížnosti stěžovatelů, jimi nedochází.

[8] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) kasační stížnost nemá odkladný účinek. **Nejvyšší správní soud** jej však může na návrh stěžovatelů přiznat. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje současné splnění zákonných předpokladů podle § 73 odst. 2 s. ř. s., tj. 1. výrazného nepoměru újmy způsobené stěžovatelům v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2. chybějícího rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Od stěžovatelů, kteří žádají o přiznání odkladného účinku, se očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že jim v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatelé v souvislosti s rozsudkem krajského soudu obávají, by pro ně byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného stěžovatele tíží též povinnost doložit a osvědčit svá tvrzení uplatněná v návrhu (viz. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50, bod 5).

[10] Stěžovatelé v návrhu na přiznání odkladného účinku konkrétně vylíčili, v čem by spočívala jim způsobená újma, pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek a oni by museli přistoupit k odstranění stavby. Náklady na odstranění stavby stěžovatelé odhadli v řádu stovek tisíc korun, přičemž další náklady by jim vznikly, pokud by bylo jejich kasační stížnosti vyhověno a oni museli stavbu opětovně vybudovat. Tyto náklady dle stěžovatelů rostou v čase, jelikož cena stavebního materiálu se neustále zvyšuje. Stěžovatelé dále uvedli, že jim nejsou známy žádné další osoby do jejichž práv by bylo přiznáním odkladného účinku zasaženo nepoměrně ve vyšší míře než do jejich práv.

[11] Stěžovatelé namítali, že by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, jelikož stavba byla realizována na základě společného souhlasu vydaném Magistrátem města Prostějov a stavba byla řádně zkolaudována. Stavební předpisy tak byly řádně dodrženy.

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že zásah do práv stěžovatelů by v případě nepřiznání odkladného účinku mohl být nepoměrně vyšší než zásah do práv jiných osob. Je zřejmé, že by výkon rozhodnutí o nařízení odstranění stavby vedl ke vzniku újmy na straně stěžovatelů v podobě vynaložení nákladů, a to i přesto, že stěžovatelé nepředložili žádnou podrobnou kalkulaci, která by výši očekávaných vynaložených nákladů osvědčovala. Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 15. 6. 2016, č. j. 6 As 107/2016-40 konstatoval, že *„odstranění stavby by tedy mohlo vést k nevratnému porušení práv stěžovatelky, které by již nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím v její prospěch, neboť takové rozhodnutí by bylo ve značné míře spíše akademického charakteru a nemohlo by stěžovatelce poskytnout účinnou ochranu“*.

[13] Další hmotněprávní podmínkou pro přiznání odkladného účinku je, že jeho přiznání nemůže být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je třeba zdůraznit, že se musí jednat o důležitý veřejný zájem, nikoliv o obecný veřejný zájem spočívající ve stavební kázní. Musí se rovněž jednat o takové veřejné zájmy, které souvisejí s konkrétními okolnostmi daného případu. Tím může být v případě nařízení odstranění stavby např. zájem na odstranění stavby, která svým havarijním stavem ohrožuje své okolí. To rovněž není případ stěžovatelů v nynější věci. Žalovaný ve vyjádření odůvodňuje, proč by odkladný účinek kasační stížnosti neměl být přiznán tak, že přílišná zastavěnost pozemku stěžovatelů a nedostatek zeleně nacházející se na jejich pozemku negativně ovlivňuje okolní pozemky. Argumentaci nerespektováním regulativů územního plánu, charakteru území a zhoršení kvality bydlení, nelze z pohledu § 73 odst. 2 s. ř. s. považovat za relevantní, neboť jednak byla žalovaným vztažena k veškeré zástavbě na dotčených pozemcích stěžovatelů, aniž žalovaný konkretizoval, jakým způsobem zasahuje do kvality bydlení v nynější věci projednávaná stavba, příp. jaké individuální zájmy svou existencí ohrožuje, a nadto nelze tuto argumentaci označit za identifikaci rozporných důležitých veřejných zájmů, nýbrž toliko za identifikaci možných nezákonností.

[14] V podobném duchu se nese i vyjádření OZNR II, které se vyjadřuje k nedůvodnosti kasační stížnosti, aniž by vymezila, v čem by nepřiznáním odkladného účinku byla způsobena nepoměrně větší újma jí samé než stěžovatelům. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval výše, rozpor stavby s územním plánem nepředstavuje dotčení závažného veřejného zájmu. Nejvyšší správní soud v souladu s judikaturou vymezil, že odstranění stavby představuje citelný zásah do práv stěžovatelů a tento zásah nemůže být méně citelný v důsledku větší celkové majetnosti stěžovatele. OZNR II společně s žalovaným namítá, že stěžovatelům nehrozí reálné vykonání rozhodnutí - odstranění stavby, jelikož nebyl vydán exekuční příkaz na její odstranění. Avšak na závěr návrhu uvádí, že pokud nebude kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, tak podá podnět na zahájení takového řízení. Ve světle těchto skutečností musí Nejvyšší správní soud souhlasit se stěžovateli, že hrozba újmy v důsledku výkonu napadeného rozhodnutí je v případě stěžovatelů zcela reálná a není jen hypotetická a bagatelní.

pokračování

[15] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[16] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku může i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (viz. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[17] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč. Poplatková povinnost v nynějším případě vzniká dnem právní moci tohoto usnesení [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, bod 23].

[18] Nejvyšší správní soud proto stěžovatelům uložil zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Podle § 7 odst. 1 věty druhé zákona o soudních poplatcích je tento soudní poplatek splatný do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení. Soudní poplatek lze zaplatit:

- v hotovosti na pokladně Nejvyššího správního soudu v úředních hodinách (informace o úředních hodinách dostupné zde: <https://www.nssoud.cz/kontakty/pokladna>)
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1050412525**.
- Ve shora uvedené věci je stanovena povinnost zaplatit soudní poplatek více účastníkům řízení; závazný **specifický symbol** pro každého z účastníků je **pořadové číslo**, pod nímž je uveden ve výčtu v hlavičce tohoto usnesení.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V případě včasného nezaplacení soudního poplatku dle povinnosti uložené výrokem II. a III. bude tuto pohledávku vymáhat celní úřad (§ 8 odst. 1 věta druhá zákona o soudních poplatcích).

V Brně dne 27. června 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu